

nævne og Pensioneret. Jeg for mit Bedkommende benægter Rigtigheden heraf, og maa fraraade det høie Thing at gaae ind derpaa. Der er Forskjel paa Statens Opgaver. Der er nogle, som Staten efter sit Begreb altid maa forfølge; men der er andre, som den af et eller andet praktisk Hensyn undertiden forfølger, undertiden overlader til den private Foretagelse. Til disse sidste høre netop Post-, Telegraph- og Jernbanevæsenet. De ere i sig selv Foretagender af reent industriel Natur, saaledes som der stod i Betænkningen fra ifjor, at Postvæsenet og hvad dermed staaer i Forbindelse ere industrielle Institutioner, som drives for det Offentliges Regning paa samme Maade, som Staten i større eller mindre Grad befatter sig med Telegraph- og Forstveesen, Krudt- og Klædefabrikation, Glaseletteriet og i den nyeste Tid tillige med Jernbanedrift. I saadanne Forhold bør efter min Mening Pensioneret ikke indtræde, og, hvis vi ville betræde den Vej, som der her i Danmark virkelig er al Anledning til at gaae, nemlig at indskrænke og ikke udvide de pensionsberettede Embedsmænds Antal, er det aldeles nødvendigt at gjøre Begyndelsen ved ikke at indføre dette System paa et nyt Omraade, hvorpaa det hidtil ikke har været gjældende. Jeg seer heller ikke, hvorledes man da vil kunne undgaae som Conseqvents at indføre dette System paa det meget storartede Omraade, som snart vil aabne sig, naar Jernbanerne vedblive i længere Tid at være Gjensstand for Statsdrift. Hvorledes vil man undgaae at gjøre disse mange Stationsforvaltere til kongelige Embedsmænd, hvis man nu giver de Mænd, som bestyre Telegraphstationerne, kongelig Ansættelse, og hvorledes vil man undgaae at gjøre Jernbaneingenturerne til kongelige Embedsmænd, naar man vil gjøre Telegraphingenturerne dertil? Derhos skal jeg gjøre opmærksom paa, at netop i saadanne Foretagender kræver Sagens Natur, at der maa være en større Myndighed og Kraft samlet i den øverste Administrations Haand end den, der kan findes der, hvor dette System med kongelig Ansættelse er gjældende. Jeg, der selv er kongelig Embedsmand, har ikke nogen sær Anledning til at angribe dette

System paa det Omraade, hvor jeg finder det berettiget. Det har i Danmark i høi Grad bevirket, at Embedsstanden udmærker sig ved Hæderlighed og Dannelse, men det har paa den anden Side ikke bidraget til at fremme en virksom og energisk Administration. Den store Sikkerhed har noget Søvndyssende ved sig, og netop ved Jernbane-, Post- og Telegraph- og andre slige Foretagender kræves en energisk og virksom Besørgelse af Forretningen, og at den øverste Bestyrelse har en friere Naadighed over de under den hørende Bestillingsmænd, end der kan forenes med kongelig Ansættelse. Min ærede Collega fra Thisted Amt (Sagd) maa ikke tage mig det ilde op, naar jeg tillader mig at sige, at jeg ikke finder hans Optræden ved dette Lovforslags Behandling synderlig heldig. Han begyndte med at sige, saavidt jeg forstod ham, at hver Linie, Udvalget havde foreslaaet i denne Lov, skulde være gal; men da han nærmere kom ind paa Enkeltighederne, fandt han dog kun een Feil, nemlig Forslaget om at tage den Pensioneret bort fra Telegraphingenturerne, som Ministeren havde foreslaaet; dette kan dog imidlertid ikke være en saa forfærdelig Feil. Særdeles uheldig finder jeg dernæst den overordentlig varme Lovtale, som det ærede Medlem fandt det passende her at holde over Telegraphdirecteuren. Jeg veed ikke, hvad det ærede Medlem meente dermed; det er en Embedsmand, som jeg har den største Agtelse for, men om ham foreligger der Intet i dette Lovforslag, ham komme vi først til, naar den ministerielle Rønningens Lov foreligger; derfor seer jeg ingen Anledning til saa varmt at forsvare denne Embedsmand idag. — Endnu skal jeg erklære overfor den høitærede Minister, at der vistnok er Noget i det, han sagde, at vi ikke burde optage Telegraphisterne i Rønningens Lov, naar man ubetinget vil lade dem vedblive at være Bestillingsmænd og slet ikke aabne dem Udsigt til at faae Pension. Denne Indvending fra den høitærede Ministers Side er berettiget, naar man seer hen til alle andre Rønningenslove, men efter Udvalgets Indstilling maatte den samme Indvending jo med samme Ret kunne gjøres mod alle Telegraphassistenters og Ingenturerne, idet vi jo fore-